

รูปแบบที่แตกต่างของไมเคิลและกาเบรียลในฐานะอัครเทวดาระหว่างพระคริสตธรรม คัมภีร์และภาพยนตร์เรื่อง “สงครามเทวาล้านนรก”

The Different of Archangel Michael and Archangel Gabriel in Bible and “Legion”

ดร.ธีระนันท์ วิชัยดิษฐ์

อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
โทร 085-162-9278, Email: chunengja@yahoo.co.th

Teeranun Vichaidit, Ph.D.

Lecturer, Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้นำเสนอลักษณะและบทบาทของอัครเทวดาในภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้านนรก ซึ่งอัครเทวดาถือเป็นเทวดาตามความเชื่อในศาสนาคริสต์ที่เป็นผู้นำสารจากพระเจ้ามาแจ้งแก่มนุษย์ โดยในพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ได้กล่าวถึงลักษณะและบทบาทอัครเทวดา 4 องค์ โดยเฉพาะอัครเทวดาไมเคิลที่มีบทบาทปราบซาตานที่ทรยศต่อพระเจ้า และอัครเทวดากาเบรียลผู้นำสารจากพระเจ้ามาสู่นางมารีอา รวมถึงลักษณะของอัครเทวดาทั้งสองที่ปรากฏอยู่ในงานศิลปกรรม อย่างไรก็ตาม บทบาทและลักษณะของอัครเทวดาทั้งสองในภาพยนตร์มีความแตกต่างจากลักษณะและบทบาทที่กล่าวไว้ในพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ แสดงให้เห็นถึงการนำอัครเทวดาในศาสนาคริสต์มาตีความใหม่ เพื่อให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ลักษณะและบทบาทของอัครเทวดาที่แตกต่างไปจากเดิม

คำสำคัญ: อัครเทวดา ภาพยนตร์ การตีความ

Abstract

This article present the aspect and role of archangels in the cinema name “Legion”. Archangels are angel in Christianity belief, who brings messages from the god to human. In New Testament describe the aspect and role of four archangels, especially St. Michael who defeat Satan, who betrayed the god. And St. Gabriel who brings the message from the god to Maria the virgin. Include aspect of two archangels in fine arts. However, aspect and role of archangels in the cinema are different from New Testament. This cinema brings archangel to new interpret that make audience recognize the different of the aspect and role of archangels.

Keywords: archangels, cinema, interpret

บทนำ

ศาสนาคริสต์ ถือเป็นศาสนาหนึ่งที่มีผู้คนในโลกนับถือเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ และทวีปออสเตรเลีย มีต้นกำเนิดและมีพัฒนาการมาจากศาสนายูดาห์ที่ถือกำเนิดในดินแดนเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในปัจจุบัน โดยมีความเชื่อที่เป็นจุดเด่นคือการนับถือพระเจ้าองค์เดียว ซึ่งพระเจ้าทรงสร้างทุกสรรพสิ่งขึ้นมา รวมถึงความเชื่อเรื่องพันธสัญญาระหว่างพระเจ้ายกกับมนุษย์ และการพิพากษาครั้งสุดท้ายของพระเจ้า หากผู้ใดมีศรัทธาและปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าแล้ว มนุษย์ผู้นั้นก็จะได้อยู่ในสวรรค์อันเป็นที่ประทับของพระเจ้า ส่วนผู้ที่ไม่ศรัทธาและไม่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้นั้นก็ต้องตกนรก และไม่ได้รับความโปรดปรานจากพระเจ้าอีกต่อไป (ธรรมกาย, 2550: 333)

จากคติความเชื่อดังกล่าว ได้เกิดคัมภีร์ทางศาสนาที่สำคัญของศาสนาคริสต์คือ พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ (New Testament) รวมถึงพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม (Old Testament) ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ดั้งเดิมของศาสนายูดาห์ โดยเรื่องราวที่ปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์ทั้ง 2 ฉบับนั้นได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของชนชาติยิว ประวัติของพระเยซูและนักบุญที่มีชีวิตอยู่ร่วมสมัยกับพระเยซู ซึ่งนอกจากเนื้อหาหลักดังกล่าวแล้ว ยังปรากฏบทบาทของเทวทูตและอัครทูตผู้เป็นบิชอปของพระเจ้า ในบทความนี้จะกล่าวถึงบทบาทของอัครทูต 2 องค์คืออัครทูตไมเคิลและอัครทูตกาเบรียล ซึ่งถือเป็นอัครทูตที่มีบทบาทมากที่สุดที่ปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์ รวมถึงการบรรยายลักษณะของอัครทูตทั้ง 2 องค์นี้ไว้มากกว่าอัครทูตองค์อื่น ๆ เปรียบเทียบกับบทบาทและลักษณะของอัครทูตไมเคิลและอัครทูตกาเบรียลที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เรื่อง Legion โดยเนื้อเรื่องภาพยนตร์เรื่องนี้กล่าวถึงการที่พระเจ้าทรงต้องการทำลายล้างมนุษย์ให้หมดไป เพราะมนุษย์ในปัจจุบันได้สิ้นศรัทธาและไม่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าอีกต่อไป

เทวทูตและอัครทูตในพระคริสตธรรมคัมภีร์

เทวทูต หรือทูตสวรรค์ตามความเชื่อของชาวคริสต์ หมายถึง ผู้สื่อสารหรือผู้แจ้งข่าวในพระคัมภีร์บันทึกเรื่องเทวทูต รวมถึงหน้าที่การแจ้งข่าวจากพระเจ้าอยู่หลายครั้ง จนทำให้ชาวคริสต์เชื่อว่าเทวทูตนั้นมีอยู่จริง โดยซูโด-ติโอนีซีอุส ดิอาเรโอปาจีเต ได้ลำดับวงศ์ตามความสำคัญของเหล่าเทวทูตไว้ดังนี้ (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกรภิรมย์ (แปล), 2549: 206-208)

ลำดับวงศ์ที่หนึ่ง (First Hierarchy) ประกอบด้วยเทพสวรรค์เซราฟิม (Seraphim) เทพสวรรค์เชอรูบิม (Cherubim) และเทพสวรรค์ไทรอนส์ (Thrones) โดยเทพสวรรค์กลุ่มนี้ล้อมอยู่ชิดบัลลังก์ของพระเจ้า เทพเซราฟิมถือเป็นตัวแทนแห่งความรักของพระเจ้า ภาพที่ปรากฏมักเป็นเทพสีแดงและถือเทียนไขที่จุดไฟ เทพเชอรูบิมเป็นตัวแทนของพระปรีชาญาณของพระเจ้า ภาพที่ปรากฏ

มักเป็นเทพสี่เหลืงทองหรือสีน้ำเงินและถือหนังสือ และเทพโทรนส์เป็นตัวแทนแห่งความยุติธรรมของพระเจ้า รวมถึงเป็นผู้ค้ำจุนบัลลังก์ของพระเจ้า ชาวคริสต์เชื่อว่าเทพโทรนส์ได้รับพระสิริจากพระเจ้าโดยตรงแล้วส่งต่อไปให้เทพทูตวงค์ที่สอง ภาพที่ปรากฏมักสวมเสื้อคลุมผู้พิพากษา มีคทาแห่งอำนาจอยู่ในมือ

ลำดับวงค์ที่สอง (Second Hierachy) ประกอบด้วยเทพสวรรค์โดมิเนชันส์ (Dominations) เทพสวรรค์เวอร์ชิวส์ (Virtues) และเทพสวรรค์พาวเวอร์ส (Powers) โดยเทพสวรรค์กลุ่มนี้ปกครองดูแลดวงดาวและธาตุต่าง ๆ รวมถึงเป็นผู้รับพระสิริจากพระเจ้ามาจากเทพโทรนส์ แล้วส่งต่อไปยังเทพทูตในลำดับวงค์ที่สาม โดยเทพโดมิเนชันส์เป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจของพระเจ้า ภาพที่ปรากฏจะมีมงกุฎ คทา และบางครั้งถือลูกแก้วอันเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจ เทพเวอร์ชิวส์เป็นสัญลักษณ์แห่งพระทรมานของพระเยซู ภาพที่ปรากฏมักถือดอกกลีลีสสีขาวหรือดอกกุหลาบแดง และเทพพาวเวอร์สมักปรากฏภาพที่สวมเสื้อเกราะในฐานะนักรบผู้พิชิตความชั่วร้าย

ลำดับวงค์ที่สาม (Third Hierachy) ประกอบด้วยเทพสวรรค์ปรินซ์ดอมส์ (Princedom) อัครเทวดา และเทพทูต ถือเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ระหว่างสวรรค์กับจักรวาลและมนุษย์ซึ่งพระเจ้าทรงสร้างขึ้นมา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ เทพปรินซ์ดอมส์เป็นผู้กำหนดชะตากรรมของชนชาติต่าง ๆ อัครเทวดาเป็นนักรบแห่งสวรรค์ และเทพทูตเป็นผู้พิทักษ์คนบริสุทธิ์ ทั้งอัครเทวดาและเทพทูตทำหน้าที่นำสารของพระเจ้ามาแจ้งแก่มนุษย์ด้วย

อัครเทวดาที่มีชื่อปรากฏในพระคัมภีร์นั้น ได้แก่ ไมเคิล (Michael) กาเบรียล (Gabriel) ราฟาเอล (Raphael) และยูเรียล (Uriel) โดยชาวฮีบรูเชื่ออัครเทวดาทั้ง 4 ท่านนี้เป็นผู้ค้ำจุนบัลลังก์ของพระเจ้า แต่มีเพียงอัครเทวดาไมเคิล กาเบรียล และราฟาเอลเท่านั้นที่มีลักษณะเฉพาะตัวชัดเจนและได้รับสมญาว่า “นักบุญ” ในงานศิลปะมักมีภาพอัครเทวดาที่โดดเด่นเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นผู้นำสารจากสวรรค์ เป็นผู้นำทาง และทำหน้าที่พิทักษ์ชาวคริสต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีความสง่างาม ทรงอำนาจดุจพระเจ้าและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์ (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกราภิรมย์ (แปล), 2549: 209) ทั้งนี้ ในแต่ละนิกายของศาสนาคริสต์ก็มีความเชื่อเกี่ยวกับอัครเทวดาที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

อัครเทวดาตามคติความเชื่อในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก นิยมกล่าวถึงอัครเทวดาเพียง 4 องค์เท่านั้น คือ ไมเคิล กาเบรียล ราฟาเอล และยูเรียล ใน “โทบิต” 12:15 กล่าวถึงนักบุญราฟาเอลไว้ว่า “เราคือราฟาเอล ผู้เป็นหนึ่งในทูตสวรรค์ทั้งเจ็ดที่รับใช้และเคียงข้างพระเจ้า” นอกจากนี้ ยูเรียลยังถูกกล่าวถึงในคัมภีร์อื่น ๆ และนักบุญอัมโบรส¹ ยังนิยามอ้างถึงยูเรียลอยู่เสมอ

¹ นักบุญอัมโบรสเป็นบุคคลจริงที่มีชีวิตอยู่ราวคริสต์ศตวรรษที่ 4 เป็นหนึ่งในสี่ของบิดาจารย์ละตินที่เขียนผลงานทางศาสนาเป็นภาษาละติน

ลักษณะของอัครทูตไมเคิล (St. Michael)

ชื่อของนักบุญไมเคิลมีความหมายว่า “ละม้ายพระเจ้า” ถือเป็นอัครทูตผู้พิทักษ์ชาวคริสต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกมนุษย์ พระเจ้าทรงประทานสิทธิพิเศษแก่นักบุญไมเคิลหลายอย่าง ใน “โครินธ์ ฉบับที่ 1” 15:52 บันทึกไว้ว่า “ในชั่วขณะเดียว ในพริบตาเดียว เมื่อเสียงแตรดังขึ้นเป็นครั้งสุดท้าย เสียงแตรจะทำให้คนตายฟื้นคืนชีพโดยไม่เนาเปื่อย และพวกเราจะเปลี่ยนไป” ซึ่งผู้ที่เป่าแตรดังกล่าว ก็คือนักบุญไมเคิล โดยผู้ที่คืนชีพจะถูกนักบุญไมเคิลชั่งความดีและความชั่วด้วยตราซุ (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกรภิรมย์ (แปล), 2549: 209)

นอกจากนี้ นักบุญไมเคิลยังมีบทบาทในการทำสงครามกับซาตานตามที่ปรากฏใน “วิวรณ์” 12:7-9 ว่า “มีสงครามเกิดขึ้นบนสวรรค์ ไมเคิลกับเหล่าเทพสวรรค์ที่เป็นบริวารของท่านต่อสู้กับพญามังกร และพญามังกรกับเทพบริวารของมันก็ต่อสู้และพ่ายแพ้ จึงไม่มีที่บนสวรรค์สำหรับพวกมันอีกต่อไป แล้วพญามังกรซึ่งเป็นงูตัวดำบรรพ์เรียกกันว่าพญามารหรือซาตานซึ่งหลอกลวงโลกทั้งโลก ก็ถูกเหวี่ยงลงมาบนโลกพร้อมกับบริวารของมัน” ภาพที่ปรากฏมักเป็นรูปบุรุษสวมเสื้อเกราะพร้อมอาวุธคู่กาย ได้แก่ ดาบ หอก และโล่ มีปีกยื่นออกมาจากไหล่ และอาจสวมมงกุฎประดับอัญมณีด้วย

ภาพที่ 1 อัครทูตไมเคิลมีชัยชนะเหนือซาตาน

ที่มา: <http://catholicsaints.info/michael-the-archangel/>

ลักษณะของอัครทูตกาเบรียล (St. Gabriel)

ชื่อของนักบุญกาเบรียลหมายถึง “พระเจ้าคือพลังแห่งเรา” นักบุญกาเบรียลมีหน้าที่รักษาสมบัติของสวรรค์ เป็นทูตสวรรค์แห่งการไถ่บาป และหัวหน้าผู้นำสารของพระเจ้า นักบุญกาเบรียลเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงส่งไปพบดาเนียล เพื่อบอกให้รู้ว่าพวกเขายิวจะได้คืนสู่มาตุภูมิหลังจากถูกจับไปเป็นเชลย นักบุญกาเบรียลยังพยากรณ์ถึงกำเนิดของแซมสัน ผู้มีลักษณะเหมือน “มนุษย์ของพระเจ้า แต่สีหน้าละม้ายทูตสวรรค์” (“ผู้วินิจฉัย” 13) นอกจากนี้ นักบุญกาเบรียลยังมาประจักษ์ต่อซาคาริยาสในพระวิหาร บอกให้รู้ว่าเอลิซาเบธภรรยาของซาคาริยาสจะให้กำเนิดบุตรชายชื่อจอห์น ใน “ลูกา” 1:26-28 กล่าวถึงนักบุญกาเบรียลว่า “เมื่อถึงเดือนหก พระเจ้าทรงใช้ให้ทูตสวรรค์กาเบรียลไปที่เมือง

นาซาเรท เพื่อไปพบมารีอาซึ่งหมั้นหมายอยู่กับชายชื่อโจเซฟแห่งพงศ์กษัตริย์ดาวิด ทูตสวรรค์ไปพบเธอแล้วกล่าวว่า ขอให้เธอผู้เป็นที่โปรดปรานยิ่งจงเป็นสุขเถิด ขอพระเจ้าทรงสถิตอยู่กับเธอ เธอผู้ได้รับการสรรเสริญในหมู่สตรี” นักบุญกาเบรียลจึงถือเป็นเทวทูตแห่งการแจ้งข่าว ภาพที่ปรากฏของนักบุญกาเบรียลมักถือดอกกลีบลีหรือคทาไว้ในมือ อีกมือถือม้วนกระดาษจารึกข้อความว่า “วันทามารีอา ผู้เปี่ยมด้วยพระพรพรรณาน” มีปีกขนาดใหญ่หลากสี อย่างไรก็ตาม หลังคริสต์ศตวรรษที่ 14 ภาพของนักบุญกาเบรียลมักไม่ถือคทาอีก (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกราภิรมย์ (แปล), 2549: 210-211)

ภาพที่ 2 อัครเทวดากาเบรียลมาพบพระนางมารีอา

ที่มา: https://theprayinglife.files.wordpress.com/2012/12/a-annuncia_fra_angelico.jpg

ลักษณะของนักบุญราฟาเอล (St. Raphael)

ชื่อของนักบุญราฟาเอล หมายถึง “โอสถแห่งพระเจ้า” นักบุญราฟาเอลเป็นหัวหน้าเทพผู้พิทักษ์และปกป้องมนุษย์ นักบุญราฟาเอลยังเป็นผู้พิทักษ์เด็กและผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักแสวงบุญและนักเดินทาง คติความเชื่อของชาวคริสต์เชื่อนักบุญราฟาเอลมาปรากฏต่อคนเลี้ยงแกะในคืนคริสต์สมภพในฐานะผู้พิทักษ์ เพื่อแจ้งข่าวประเสริฐ ปรากฏข้อความใน “ลูกา” 2:10-11 ว่า “จงอย่ากลัวไปเลย เพราะดูสิ เรานำข่าวประเสริฐซึ่งจะนำความปรีดาอย่างมาสู่ปวงชนมาแจ้งแก่ท่านทั้งหลาย เพราะในวันนี้ พระมหาไถ่คือพระคริสต์เจ้าจะทรงมาประสูติเพื่อท่านทั้งหลายในเมืองแห่งดาวิด” (พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่, 2551: 124)

ภาพของนักบุญราฟาเอลที่ปรากฏมักมีหน้าตาใจดี สวมเสื้อผ้าแบบนักแสวงบุญหรือนักเดินทาง สวมรองเท้าแตะ มือถือไม้เท้า สวมมงกุฏ บางครั้งอาจมีน้ำเต้าใส่น้ำ (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกราภิรมย์ (แปล), 2549: 212)

อัครเทวดาตามคติความเชื่อในศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์ เชื่อว่ามีอัครเทวดาถึง 1,000 องค์ตามงานเขียนของนักบุญจอห์น คริสซอสตอมเรื่อง “The Divine Liturgy” อย่างไรก็ตาม อัครเทวดาที่ได้รับการเอ่ยนามมีเพียง 7 องค์เท่านั้น ได้แก่ ไมเคิล กาเบรียล ราฟาเอล ยูเรียล เซลาเฟียล เจกูเดียล และบาราเซียล (บางครั้งปรากฏชื่ออัครเทวดาเจเรเมียลเป็นอัครเทวดาองค์ที่ 8) โดยชาวคริสต์เตียนนิกายออร์ทอดอกซ์จะจัดงานเฉลิมฉลองนักบุญไมเคิลในวันที่ 21 พฤศจิกายนของทุกปี ส่วนงานเฉลิมฉลองนักบุญกาเบรียลจะจัดขึ้นในวันที่ 8 เมษายนของทุกปี และงานเฉลิมฉลองวันที่

นักบุญไมเคิลแสดงอิทธิฤทธิ์ในวันที่ 19 กันยายนของทุกปี โดยลักษณะของนักบุญไมเคิล กาเบรียล และราฟาเอล มีความคล้ายคลึงกับคติความเชื่อเรื่องอัครทูตในนิกายโรมันคาทอลิก ในส่วนของอัครทูตองค์อื่น ๆ มีลักษณะดังนี้ (Archangel, 2015)

อัครทูตยูเรียล (Uriel) หมายถึงแสงแห่งพระเจ้า ภาพที่ปรากฏมักเป็นรูปบุคคลถือดาบในมือขวากำลังรบกับพวกเปอร์เซีย ส่วนมือซ้ายมีไฟอยู่ในมือ

อัครทูตเซลาเฟียล (Selaphiel) หมายถึงการวิงวอนจากพระเจ้า ภาพที่ปรากฏมักเป็นรูปบุคคลก้มหน้าลงต่ำ กุมมือทั้งสองบนหน้าอกในลักษณะการสวดวิงวอนถึงพระเจ้า

อัครทูตเจกูเดียล (Jegudiel) หมายถึงความรุ่งโรจน์ของพระเจ้า ภาพที่ปรากฏมักเป็นรูปบุคคลถือพวงมาลัยทองคำในมือขวา ส่วนในมือซ้ายถือแส้หนึ่ง

อัครทูตบาราเซียล (Barachiel) หมายถึงพรจากพระเจ้า ภาพที่ปรากฏมักเป็นรูปบุคคลถือดอกกุหลาบขาว

อัครทูตเจราเมียล (Jeramiel) หมายถึงความปลื้มปิติของพระเจ้า ภาพของเจราเมียลไม่ค่อยปรากฏในงานศิลปกรรม

ทั้งนี้ ในนิกายออร์ทอดอกซ์ของเอธิโอเปียยังกล่าวถึงอัครทูตซาราควีล (Saraqael) ที่มีหน้าที่จับจ้องบาปที่สถิตอยู่ในวิญญาณ

อัครทูตตามคติความเชื่อในศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์นั้น กล่าวถึงชื่อของอัครทูตเพียงสององค์คืออัครทูตไมเคิลและอัครทูตกาเบรียล ทั้งนี้ นิกายโปรเตสแตนต์ถือว่านักบุญไมเคิลเป็นอัครทูตแต่เพียงผู้เดียว ส่วนนักบุญกาเบรียลเป็นเพียงเทวทูตเท่านั้น และยังมีความเชื่อกันว่าอาดัม ผู้เป็นมนุษย์ผู้ชายคนแรกของโลกก็คือนักบุญไมเคิล (Petersen, 1980) ส่วนนักบุญกาเบรียลก็คือโนอาห์นั่นเอง (Skinner, 1992: 1016-1017)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัครทูตตามความเชื่อในศาสนาคริสต์มีที่มาจากทั้งพระคัมภีร์เก่าและพระคัมภีร์ใหม่ ซึ่งพระคัมภีร์ได้กำหนดบทบาทและลักษณะของอัครทูตโดยส่วนใหญ่ไว้แล้วว่าบทบาทหน้าที่ของอัครทูตคือการนำสารจากพระเจ้ามาสู่มนุษย์ รวมถึงการปกป้องมนุษย์ผู้ปฏิบัติดี ละเว้นความชั่ว อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันได้มีการนำเสนอบทบาทและลักษณะของอัครทูตในศาสนาคริสต์แตกต่างไปจากเดิม โดยแสดงออกในรูปแบบนวนิยาย เกมคอมพิวเตอร์ หรือภาพยนตร์ บทความนี้จะนำเสนอบทบาทและลักษณะของอัครทูตจากภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้านรอก ซึ่งปรากฏอัครทูตอยู่ 2 องค์ คือ อัครทูตไมเคิลและอัครทูตกาเบรียล

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้านรอก

ภาพยนตร์เรื่อง Legion หรือในชื่อภาษาไทยว่าสงครามเทวาล้านรอก เป็นภาพยนตร์แนวแอคชั่นเกี่ยวกับวันสิ้นโลกของสหรัฐอเมริกา ฉายเมื่อปี ค.ศ. 2010 ผู้กำกับภาพยนตร์คือ Scott

Stewart เขียนบทภาพยนตร์โดย Scott Stewart และ Peter Schink สร้างโดย David Lancaster และ Michel Litvak แสดงนำโดย Paul Bettany, Lucas Black, Tyrese Gibson, Adrianne Palicki และ Charles S. Dutton (IMDb, 2010)

เนื้อเรื่องโดยย่อของภาพยนตร์ กล่าวถึงยุคที่มนุษย์ต่างมีกิเลสตัณหา และหันมาทำร้ายกัน และกัน พระเจ้าจึงหมดศรัทธาในตัวมนุษย์ และทรงตัดสินพระทัยที่จะทำลายมนุษย์ โดยส่งเหล่า เทพทูตลงมาสืบมนุษย์ผู้มีจิตใจอ่อนแอให้กลายเป็นปีศาจ อย่างไรก็ตาม อัครเทวดาไมเคิลไม่เห็นด้วย กับพระบัญชาของพระเจ้า จึงลงจากสวรรค์และละทิ้งการเป็นอัครเทวดาโดยการตัดปีกของตนทิ้ง และรวบรวมอาวุธไปช่วยเหลือมนุษย์กลุ่มหนึ่งกลางทะเลทราย ซึ่งมีบริกรหญิงชื่อชาร์ลีที่กำลัง ตั้งครรภ์ ซึ่งไมเคิลกล่าวว่าทารกในครรภ์คือความหวังของมนุษยชาติ

ต่อมา เหล่าเทพทูตที่เข้าสืบมนุษย์ที่มีจิตใจอ่อนแอได้เริ่มบุกมาสังหารชาร์ลีและทารกในครรภ์ อย่างไรก็ตาม ชาร์ลีได้รับการปกป้องจากไมเคิล จีฟซึ่งเป็นคนรักของชาร์ลี และคนอื่น ๆ ที่อยู่ กับชาร์ลี จนกระทั่งชาร์ลีคลอดทารกออกมา อัครเทวดากาเบรียลผู้เป็นหัวหน้าของเหล่าเทพทูตลงมายัง โลกมนุษย์เพื่อสังหารทารกนั้น ไมเคิลได้ขัดขวางกาเบรียลจนชาร์ลี จีฟ และพวกสามารถหนีไปได้ แต่ กาเบรียลก็ได้สังหารไมเคิลตาย จากนั้นกาเบรียลก็ตามกลุ่มชาร์ลีและทารกไปจนทัน อย่างไรก็ตาม อัครเทวดาไมเคิลได้คืนชีพอีกครั้งพร้อมทั้งสามารถเอาชนะกาเบรียลได้ จนในที่สุดกาเบรียลก็กลับสู่ สวรรค์ ส่วนไมเคิลก็ได้กล่าวกับชาร์ลีว่าขอให้ดูแลทารกนี้ให้ดี เพราะทารกนี้จะทำให้มนุษยชาติดำรง อยู่ต่อไป จากนั้นไมเคิลก็กลับสู่สวรรค์เช่นกัน ส่วนเหล่าเทพทูตก็ยังคงทำลายล้างมนุษย์ตาม พระบัญชาของพระเจ้าต่อไป

ภาพยนตร์เรื่อง Legion มีเนื้อเรื่องหลักที่กล่าวถึงวันสิ้นโลก โดยผู้สร้างได้นำอัครเทวดาสอง องค์มาเป็นตัวเอกในการดำเนินเรื่อง คือ อัครเทวดาไมเคิล และอัครเทวดากาเบรียล โดยบทบาทและ ลักษณะของอัครเทวดาตามเนื้อเรื่องในภาพยนตร์มีดังนี้

บทบาทและลักษณะของอัครเทวดาไมเคิลในภาพยนตร์เรื่อง “สงครามเทวาล้างนรก”

บทบาทของอัครเทวดาไมเคิลตามเนื้อเรื่องคือผู้ที่ละทิ้งความเป็นอัครเทวดาเพื่อลงมา ช่วยเหลือมนุษย์ โดยการละทิ้งความเป็นอัครเทวดานั้นกระทำได้โดยการตัดปีกของตนทิ้ง เมื่อตัดปีก ออกแล้วทำให้ปลอกคอที่สวมอยู่หลุดออกมาด้วย มนุษย์ที่ไมเคิลปกป้องคือหญิงตั้งครรภ์โดยไม่มีพ่อ ซึ่งเทพทูตตนแรกที่เข้าทำร้ายหญิงตั้งครรภ์กล่าวว่าซึ่งมาในลักษณะของหญิงชราทั้งชาร์ลีและทารก ในครรภ์ถือเป็นผู้มีบาป และจะต้องตกนรก

อัครเทวดาไมเคิลตามเนื้อเรื่องมีความสามารถในการต่อสู้ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการใช้อาวุธสงคราม เช่น ปืนกล ระเบิด รวมถึงอาวุธในระยาะประชิด เช่น มีด ดาบ หรือการใช้ มือเปล่า ทั้งนี้ อุปนิสัยตามเนื้อเรื่องของอัครเทวดาไมเคิลเป็นผู้ที่เจียบขรั้ม และปฏิบัติภารกิจตามที่ตน

ได้ตั้งใจไว้ให้ลุล่วงไปด้วยดี คือการทำให้หญิงตั้งครรภ์คลอดทารกแล้วทารกยังมีชีวิตรอด แม้ว่าจะมีอุปสรรคใดมาขวางทั้งจากเหล่าเทวทูตหรือคนที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์ก็ตาม

ด้านลักษณะของอัครเทวดาไมเคิล ตอนแรกที่ลงมาจากสวรรค์ไมเคิลไม่สวมเสื้อ มีรอยสักตามร่างกาย มีปีกขาวใหญ่ 1 คู่ สวมกางเกงขายาวและรองเท้าทหาร มีอาวุธมีดติดตัว เมื่อตัดปีกออกแล้วปลอกคอที่สวมอยู่ได้หลุดออกมา หลังจากที่ไม่เคิลถูกอัครเทวดากาเบรียลสังหารแล้วคืนชีพขึ้นมาอีกครั้ง ไมเคิลได้สวมชุดเกราะสีดำ สวมกางเกงขายาว มีปีกสีดำ 1 คู่ สวมปลอกคอเหล็ก ทั้งนี้ รอยสักได้หายไป ซึ่งไปปรากฏอยู่บนร่างกายของจีฟ ชายผู้ช่วยเหลือชาร์ลีให้รอดพ้นจากการถูกสังหาร

บทบาทและลักษณะของอัครเทวดากาเบรียลในภาพยนตร์เรื่อง Legion

บทบาทของอัครเทวดากาเบรียล พบว่าเป็นหัวหน้าของเหล่าเทวทูตที่ได้รับพระบัญชาจากพระเจ้าให้ทำลายล้างมนุษย์และทหารในนครของชาร์ลี เมื่อกาเบรียลปรากฏตัว จะมีเสียงแตรจากสวรรค์ดังขึ้น บุคลิกของกาเบรียลมีลักษณะเงียบขรึม พร้อมจะปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมาย ไม่มีความรักในมนุษย์ อย่างไรก็ตาม เมื่อพ่ายแพ้แก่ไมเคิลแล้ว กาเบรียลก็กลับสู่สวรรค์

ลักษณะของอัครเทวดากาเบรียลนั้น สวมชุดเกราะสีดำ กางเกงขายาวและรองเท้าทหาร มีอาวุธเป็นคทาหนาม อีกด้านสามารถยึดเป็นเหล็กแหลมได้ มีปีกสีดำ 1 คู่ สามารถป้องกันกระสุนปืนได้ และมีความแข็งแกร่งมากกว่ามนุษย์ปกติ

ภาพที่ 3 อัครเทวดาไมเคิล (ซ้าย) อัครเทวดากาเบรียล (ขวา) ในภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้างนรก
ที่มา: <http://www.scifibloggers.com/dominion-and-legion-bridging-the-gap/#.VTnOgiaJi1s>

สรุปและอภิปราย

จากบทบาทและลักษณะของอัครเทวดาไมเคิลและกาเบรียลในภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้างนรก พบว่า บทบาทของอัครเทวดาไมเคิลนั้นยังคงคล้ายคลึงกับบทบาทที่ปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์ คือเป็นผู้พิทักษ์มนุษย์ อย่างไรก็ตาม ตามพระคัมภีร์ได้แสดงบทบาทของไมเคิลที่ปกป้องมนุษย์ให้พ้นจากความชั่วร้าย แต่ในภาพยนตร์ไมเคิลได้ปกป้องมนุษย์จากเหล่าเทวทูตซึ่งถือเป็นผู้รับใช้พระเจ้า

นอกจากนี้ อัครเทวดาไมเคิลตามเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ยังไม่ได้มีหน้าที่ในการตัดสินว่ามนุษย์ผู้ใดที่ควรจะถูกนรกหรือขึ้นสวรรค์ และยังไม่ได้เป็นหัวหน้าของเหล่าเทวทูตตามที่ปรากฏในพระคัมภีร์ ซึ่งในภาพยนตร์ได้เปลี่ยนบทบาทให้อัครเทวดากาเบรียลเป็นหัวหน้าของเหล่าเทวทูตแทน

ด้านลักษณะของอัครเทวดาไมเคิลที่ปรากฏในภาพยนตร์ พบว่ามี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นมนุษย์ธรรมดาที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้อาวุธทุกรูปแบบ ซึ่งอาจตีความได้ว่าผู้เขียนบทได้เชื่อมโยงลักษณะของไมเคิลที่ปรากฏในพระคัมภีร์ในฐานะผู้นำกองทัพสวรรค์มาปราบซาตานและสมุน โดยในพระคัมภีร์ระบุไว้ว่าไมเคิลมีอาวุธที่ประกอบด้วยดาบ หอก และโล่ โดยผู้เขียนบทได้ประยุกต์ให้เข้ากับยุคปัจจุบันที่มีการใช้อาวุธปืนและระเบิดเพิ่มขึ้น นอกจากนี้บนร่างกายของไมเคิลก่อนที่จะถูกกาเบรียลสังหารยังปรากฏรอยสักที่ในภาพยนตร์แสดงออกถึงเจตจำนงของพระเจ้า ซึ่งการมีรอยสักนี้ไม่ปรากฏในพระคัมภีร์ อีกลักษณะหนึ่งของอัครเทวดาไมเคิลคือ ลักษณะที่เป็นอัครเทวดา ซึ่งสวมชุดเกราะเหล็กสีดำ มีปีกสีดำ 1 คู่ มีปลอกคอเหล็กสวมอยู่ และใช้ดาบเป็นอาวุธ โดยลักษณะดังกล่าวตรงตามที่กล่าวถึงในพระคัมภีร์และงานศิลปะ ทั้งนี้ ปลอกคอที่สวมอยู่นั้นผู้เขียนบทอาจหมายถึงรัศมีรอบศีรษะ (Halo) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงเกียรติภูมิอันยิ่งใหญ่ของบุคคลหรือเทวดา โดยรัศมีรอบศีรษะของเทวดาและนักบุญจะเป็นรูปวงกลมธรรมดา (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกราภิรมย์ (แปล), 2549: 67) โดยภาพยนตร์นำเสนอว่าเมื่อไมเคิลละทิ้งความเป็นอัครเทวดาแล้วเกียรติภูมิต่างๆที่เคยทำไว้ก็จะสูญไปเช่นกัน

ในส่วนของบทบาทอัครเทวดากาเบรียล พบว่าในภาพยนตร์ได้นำเสนอให้กาเบรียลเป็นหัวหน้าเหล่าเทวทูตในการทำลายล้างมนุษย์ ซึ่งแตกต่างจากบทบาทที่ระบุไว้ในพระคัมภีร์ที่ว่าอัครเทวดากาเบรียลเป็นผู้ไถ่บาปแก่มนุษย์ ผู้รักษาสมบัติแห่งสวรรค์ และหัวหน้าผู้นำสารจากพระเจ้า อย่างไรก็ตาม บทบาทของอัครเทวดากาเบรียลในภาพยนตร์ยังคงคล้ายคลึงกับบทบาทที่ปรากฏในพระคัมภีร์คือเป็นผู้รับเจตจำนงของพระเจ้ามาปฏิบัติ

ด้านลักษณะของอัครเทวดากาเบรียลที่ปรากฏในภาพยนตร์นั้น สวมชุดเกราะสีดำ มีปีกสีดำ 1 คู่ สวมกางเกงขายาวและสวมรองเท้าทหาร มีอาวุธเป็นคทามี่หนามแหลม ปลายสามารถยืดออกเป็นเหล็กแหลมได้ และสวมปลอกคอเหล็ก ซึ่งลักษณะดังกล่าวแตกต่างจากลักษณะที่ปรากฏในศิลปะในศาสนาคริสต์ กล่าวคือ ศิลปะในศาสนาคริสต์มักแสดงภาพของอัครเทวดากาเบรียลที่สวมชุดหุรหุรา รวมถึงถือดอกกลิลีอันเป็นสัญลักษณ์แห่งความบริสุทธิ์ ทั้งนี้ ลักษณะของกาเบรียลที่สอดคล้องกับงานศิลปะคือปีก 1 คู่ และคทาอันถือเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจ (จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกราภิรมย์ (แปล), 2549: 211) ซึ่งในภาพยนตร์ก็ได้นำเสนอความมีอำนาจในการทำลายล้างมนุษย์ของกาเบรียลอีกด้วย

ประเด็นหนึ่งที่สำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือความขัดแย้งระหว่างอัครเทวดา 2 องค์คือ ไมเคิลกับกาเบรียล ซึ่งในคติความเชื่อของชาวคริสต์ไม่ว่านิกายใดก็ไม่ปรากฏความขัดแย้งของ

อัครเทวดาในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยภาพยนตร์ได้นำเสนอสาเหตุความขัดแย้งของไมเคิลและกาเบรียล เรื่องพระบัญชาของพระเจ้าที่ต้องการทำลายล้างมนุษย์ที่ไม่เชื่อและไม่เห็นด้วย และต้องการจะปกป้องมนุษย์ ส่วนกาเบรียลรับพระบัญชาของพระเจ้าโดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ แต่ตอนท้ายเรื่องไมเคิลได้แสดงให้เห็นว่าแม้พระเจ้าจะทรงมีพระบัญชาให้ทำลายล้างมนุษย์ แต่พระเจ้าก็ยังทรงมีพระประสงค์ที่ต้องการให้บุตรของชาร์ลียูรอดเช่นเดียวกัน เมื่อกาเบรียลได้ยินเช่นนั้น จึงล้มเลิกการตามสังหารบุตรของชาร์ลีย์ แต่เหล่าเทวดาก็ยังคงเข้าสิงมนุษย์ที่มีจิตใจอ่อนแอ และตามสังหารมนุษย์อื่น ๆ ต่อไป

จากผลการอภิปรายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสร้างภาพยนตร์ในปัจจุบัน แม้จะมีการอิงตำนานและตัวละครที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ทางศาสนา แต่ผู้เขียนบทและผู้สร้างภาพยนตร์ก็นำเสนอบทบาทและลักษณะของตัวละครซึ่งในที่นี้คืออัครเทวดาที่แตกต่างไปจากเดิม ทำให้เกิดการรับรู้ใหม่ของคนทั่วไป นอกจากนี้การนำเสนอในรูปแบบใหม่ยังทำให้เกิดตำนานที่เกี่ยวกับอัครเทวดาชุดใหม่ขึ้นมา ทำให้ผู้คนจดจำเรื่องของอัครเทวดาอีกชุดหนึ่งที่แตกต่างไปจากเรื่องราวของอัครเทวดาในตำนานเดิม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการแพร่กระจายและการแต่งเรื่องของนิทานหรือตำนานที่เป็นลักษณะสากลของมนุษย์ โดยมนุษย์สามารถเพิ่ม ลด หรือเปลี่ยนรายละเอียดของนิทานหรือตำนานให้เข้ากับความคิด วัฒนธรรม และความคุ้นเคยของมนุษย์ในกลุ่มนั้น ๆ รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างมนุษย์กลุ่มต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ศิริพร ณ ถลาง, 2557: 477)

จากข้อมูลทั้งหมดจะเห็นได้ว่า การสร้างภาพยนตร์ ได้นำตำนานหรือตัวละครที่ปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์ทางศาสนาหรือนวนิยายในอดีตมาเป็นตัวละครหลักในเรื่อง ซึ่งผู้สร้างผลงานยังคงลักษณะบางประการตามตำนานเดิมไว้บ้างเพื่อให้ผู้ชมรับรู้ว่าเป็นตัวละครนี้ตรงกับตัวละครตามตำนานตัวใด อย่างไรก็ตาม บทบาทของตัวละครที่ปรากฏในภาพยนตร์มักแตกต่างไปจากบทบาทตามตำนานดั้งเดิม ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตัวละครในบทบาทใหม่ ซึ่งถือเป็นการใช้ข้อมูลทางคติชนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา และสามารถต่อยอดให้เกิดเรื่องราวใหม่ ๆ ขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากตัวละครที่ปรากฏอยู่ในตำนานหรือเรื่องเล่าได้ต่อไป

บรรณานุกรม

จอร์จ เฟอร์กูสัน, กุลวดี มกรภิรมย์ (แปล). (2549). **เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์**.

กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

ธรรมกาย. (2550). **ศาสนศึกษา**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมกาย แคลิฟอร์เนีย.

พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาใหม่. (2551). กรุงเทพฯ: องค์การกิตติคุณสันติธรรม.

ศิริพร ณ ถลาง. (2557). **ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิถีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน**.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

IMDb. (2010). **Legion**. เมื่อ 15 กันยายน 2558 จาก <http://www.imdb.com/title/tt1038686/>

- Petersen, M. E. (1980). **Doctrine and Covenants**. เมื่อ 15 กันยายน 2558,
จาก <https://www.lds.org/scriptures/dc-testament/dc/128.20-21?lang=eng#19>
- Skinner, A. C. (1992). **Encyclopedia of Mormonism**. New York: Macmillian publishing.
- ภาพที่ 1 อัครทูตไมเคิลมีชัยชนะเหนือซาตาน. **Michael the Archangel**. เมื่อ 15 กันยายน 2558, จาก <http://catholicsaints.info/michael-the-archangel/>
- ภาพที่ 2 อัครทูตกาเบรียลมาพบพระนางมารีอา. A annuncia fra angelico. เมื่อ 15 กันยายน 2558 , จ า ก https://theprayinglife.files.wordpress.com/2012/12/a-annuncia_fra_angelico.jpg
- ภาพที่ 3 อัครทูตไมเคิลและอัครทูตกาเบรียล ในภาพยนตร์เรื่องสงครามเทวาล้างนรก. **Dominion and Legion: Bridging the Gap**. เมื่อ 15 กันยายน 2559. จาก <http://www.scifibloggers.com/dominion-and-legion-bridging-the-gap/#.VTnOgiaJi1s>